

عصر تازه در هندوچین

شکست و عقب نشینی آمریکا از هندوچین آثار و عواقب مهمی در سیاست جهانی برجای خواهد گذاشت

تازه در آسیای جنوب شرقی پا برسه وجود میگذارد. اما برای جهان، اعم از کشورهای وابسته به بلوک شرق و غرب یا جهان سوم آنچه بیشتر از سرنوشت هندوچین حائز اهمیت است، آثار و نتایج بدی این واقعه در سیاست بین‌المللی و روابط ابرقدرتها و ارزش تعهدات آنها نسبت به کشورهای دیگر و بالاخره ارزش و اعتبار و ضمانت اجرای پیمانهای است که از پایان جنگ دوم جهانی باینطرف در مناطق مختلف جهان منعقد شده است.

دومین قدرت نظامی آسیا

با سقوط ویتنام جنوبی و کامبوج، که تسلط کامل کمونیستها بر لائوس بدنبال خواهد داشت سه کشور هندوچین سابق فرانسه با ۷۴۸ هزار کیلومتر مربع مساحت و ۵۳ میلیون نفر جمعیت به جرگه کشورهای کمونیست می‌پیوندند (۱) از این سه کشور، ویتنام که در آینده نزدیک

با تسلیم سایگون به کمونیستهای ویتنام در بامداد روز چهارشنبه دهم اردیبهشت، یکی از طولانی‌ترین و مصیبت‌بارترین جنگهای تاریخ پایان گرفت و فصل تازه‌ای در تاریخ جهان گشوده شد؛ ایالات متحده آمریکا که هنوز ثروتمندترین - و شاید زبرمندترین کشور جهان است برای نخستین بار در تاریخ حیات دویست ساله خود طعم تلخ شکست را چشید، و باز برای نخستین بار در تاریخ، ملتی فقیر و کوچک، کشوری بزرگ و ثروتمند را در برابر اراده و استقامت خود بزانو درآورد.

پیش از ویتنام جنوبی، کامبوج، همسایه جنوب غربی ویتنام نیز به دست خمرهای سرخ سقوط کرده بود پس از سقوط سایگون، مقدمات تسلط کامل کمونیستهای لائوس بر آن کشور فراهم آمده است، باین ترتیب سرتاسر هندوچین سابق فرانسه، پس از قریب سی سال نبرد برای حفظ این سرزمین در منطقه نفوذ غرب، بکلی از حیطه نفوذ غرب خارج میگردد و قدرتی

۱- جمعیت و مساحت کشورهای هندوچین به تفکیک از این قرار است:

ویتنام شمالی	۱۶۰	هزار کیلو متر مربع مساحت و	۲۴	میلیون نفر جمعیت
ویتنام جنوبی	۱۷۰	»	۲۰	»
کامبوج	۱۸۱	»	۷	»
لائوس	۲۲۷	»	۳	»

بصورت کشور واحدی در خواهد آمد با ۴۳ میلیون نفر جمعیت و یک ارتش يك ميليون نفری که تجربه يك جنگ طولانی با یکی از نیرومندترین ارتش‌های جهان را در پشت سر دارد بزرگترین قدرت نظامی آسیا پس از چین بشمار می آید. خمرهای سرخ در کامبوج و نیروهای پات لاو در لائوس هم که حکومت این دو کشور را بدست گرفته‌اند در سالهای اخیر عملاً تحت نفوذ ویتنامیها قرار داشته‌اند و در چنین شرایطی پس از تحقق یافتن وحدت دو ویتنام، تشکیل يك حکومت فدرال از هر سه کشور هند و چین بعید به نظر نمی‌رسد.

سه کشور ویتنام و کامبوج و لائوس چه در يك حکومت فدرال با هم متحد شوند و چه بصورت سه کشور مستقل باقی بمانند با وحدت فکری و عملی در جریان جنگ‌های سی ساله هندوچین سیاست واحدی را دنبال خواهند کرد، و از این پس باید نیروی ویتنام را در جمع با نیروهای کامبوج و لائوس بحساب آورد. ویتنامی‌ها در صورت لزوم از خاک لائوس و کامبوج و بنیدگاهها و فرودگاههای آنها هم برای نقل و انتقال نیروهای خود استفاده خواهند کرد، چنانکه در جریان جنگ ویتنام نیز خاک این دو کشور همواره برای نقل و انتقال نیروها و وسائل جنگی ویتنام شمالی و ویت کنگک مورد استفاده قرار میگرفت.

نکنه هم و گنتی اینست که سه کشور کمونیست بامنمایل به کمونیست هندوچین قسمت عمده نیروی نظامی و تجهیزات جنگی کنونی خود را مدیون آمریکاییها هستند، زیرا در جریان سقوط ویتنام جنوبی و کامبوج صدها هواپیما و بیش از یک هزار تانک و یک هزار و پانصد راده توپ ساخت آمریکا با مقدار زیادی اسلحه و مهمات که ارزش مجموع آنها پنج تا شش میلیارد دلار تخمین زده شده است بدست نیروهای ویت کنگک و خمرهای سرخ افتاد، و با توجه به این واقعیت که قسمت مهمی

از تجهیزات جنگی آنها در گذشته نیز باغنیمت گرفتن از نیروهای وان تیو و لون نول تامین میشد میتوان گفت که قدرتهای جدید کمونیست در آسیا، با سلاح آمریکا به جنگ منافع آمریکا برخاسته‌اند.

کامبوج بیست ساله ...

دخالت مستقیم آمریکا در ویتنام، که بدنبال آن تا کامبوج و لائوس گسترش یافت درست بیست سال قبل، بسال ۱۹۵۵ آغاز شد. مبتکر یا مسبب دخالت آمریکا در امور هندوچین جان فاستر دالن وزیر امور خارجه و مفکر متفکر حکومت آیزنهاور بود که اجرای قرارداد ۱۹۵۴ ژنو را درباره انجام انتخابات عمومی بمنظور تأمین وحدت ویتنام بسود کمونیست‌ها میدانست و نخستین نتیجه مداخله آمریکا در ویتنام کودتا علیه حکومت سلطنتی باغودای واستقرار يك رژیم جمهوری

ویتنام در ژانویه سال ۱۹۷۳ نیروهای آمریکاز این سرزمین خارج شدند ، لیکن کمک نظامی و اقتصادی آمریکا به حکومت ویتنام جنوبی و رژیم لون نول در کامبوج ادامه داشت . تا اینکه بر اثر مخالفت کنگره آمریکا با ارسال کمک‌های تازه به ویتنام جنوبی و کامبوج جریبان پول و اسلحه آمریکایی بسوی این کشورها متوقف شد و لون نول رئیس جمهور کامبوج و وان تیورئیس جمهور ویتنام جنوبی بفاصله یک هفته از کارکناره گیری نمودند .

وان تیوک مدت هشت سال (از ۱۹۶۷ بپس) بر ویتنام فرمانروائی میکرد پس از استعفا و خروج از ویتنام بشدت آمریکائیها را مورد حمله قرار داده و ادعا کرده است که اگر آمریکائیها به بند و اندر زان گوش فرا میدادند و زسریار قرارداد ۱۹۷۳ پاریس نمی‌رفتند ویتنام جنوبی میتواند به مقاومت خود در برابر کمونیستها ادامه بدهد . وان تیو همچنین گفته است که نیکسون رئیس جمهوری پیشین آمریکا هنگام امضای قراردادهای پاریس به او قول داده بود که در صورت نقض این قرارداد از طرف کمونیستها و تهدید موجودیت حکومت ویتنام جنوبی بکمک وی خواهد شتافت ، در حالیکه فودر رئیس جمهوری فعلی آمریکا از انجام این وعده‌ها سر باز زد و کنگره آمریکا نیز با روش خصومت آمیز خود نسبت به ویتنام جنوبی موجبات سقوط این کشور را فراهم ساخت .

آمریکا پس از شکست هند و چین

عقب نشینی آمریکا در هند و چین ، و تسلیم ویتنام جنوبی و کامبوج ، و بالاخره لائوس به کمونیستها در سراسر جهان انکاس وسیعی داشته و حیثیت و اعتبار بین المللی آمریکا و اعتماد به تعهدات آن کشور را نسبت به دیگر متحدان و دوستانش در نقاط مختلف جهان بشدت منززل

برهبری «نگو دین-دیم» بود که در اجرای سیاست آمریکا از اجرای مفاد قرار داد ژنو درباره انجام انتخابات عمومی در سال ۱۹۵۶ خودداری کرد و موجبات قیام ویت کنگ و مداخله ویتنام شمالی را در ویتنام جنوبی فراهم ساخت . با گسترش دامنه علمیات ویت کنگ در اوائل دهه ۱۹۶۰ «نگو دین-دیم» که با حمایت علنی آمریکا بر سر کار آمده بود متهم به فساد و بی لیاقتی شد و پس از هشت سال حکومت در جریان یک کودتای نظامی که بازم از طرف آمریکا و وسپا، ترتیب یافته بود بقتل رسید. عامل و کارگردان این کودتا ژنرال «دونگ - وان - مین» بود که دوازده سال بعد بعنوان آخرین رئیس جمهوری ویتنام جنوبی تسلیم بلا قید و شرط سایکون وارتنش ویتنام جنوبی را به کمونیستها اعلام داشت .!

مداخله نظامی در ویتنام بدنیال واقعه خلیج تونکن و حمله بدو ناوشکن آمریکائی (اوت ۱۹۶۴) که بعدها معلوم شد ساختگی و برای فراهم ساختن بهانه کسب اختیارات فوق العاده از طرف جانسون و مداخله نظامی آمریکا در ویتنام بوده است آغاز شد و طی سالهای حکومت جانسون (۱۹۶۸ - ۱۹۶۴) و دوره اول زمامداری نیکسون (۱۹۷۲ - ۱۹۶۸) به کامبوج و لائوس گسترش یافت.

مداخله نظامی مستقیم آمریکا در جنگهای هند و چین مدت ۹ سال (۱۹۷۳ - ۱۹۶۴) بطول انجامید . در این مدت بیش از دو میلیون و پانصد هزار سرباز آمریکائی در ویتنام - کامبوج و لائوس جنگیدند و تعداد نیروهای آمریکائی در هند و چین در اواخر حکومت جانسون (سال ۱۹۶۸) از مرز نیم میلیون نفر گذشت . در جریان این جنگها ۵۶۷,۰۰۰ سرباز آمریکائی بقتل رسیدند که بزرگترین رقم تلفات آمریکادربك جنگ خارجی پس از جنگ دوم جهانی است . با امضای قرارداد آتش بس و متارکه جنگ

ساخته است. تایلند همسایه غربی لائوس و کامبوج که پیش از همه و بیش از کشورهای دیگر جنوب شرقی آسیا در معرض تهدید کمونیستها است زودتر از دیگران نسبت به این وقایع حساسیت نشان داده و تقاضای خروج نیروهای آمریکا و برچیده شدن پایگاههای نظامی آمریکا را از آن کشور کرده است. دوستان و متحدان آمریکا در آسیا، مانند اندونزی و استرالیا و فیلیپین و سنگاپور و مالزی هم در صد کاستن و ابستگی خود به آمریکا و برقراری روابط نزدیک و دوستانه با جمهوری خلق چین و قدرتهای جدید کمونیست منطقه برآمده اند. موقعیت آمریکا در میان متحدان اروپائی آن کشور در سازمان پیمان آتلانتیک هم متزلزل شده و کشورهای اروپای غربی توانائی آمریکا را در اجرای تعهدات خود نسبت به کشورهای عضو اتحادیه آتلانتیک مورد ارزیابی مجدد قرار داده اند.

ولی واقعیت امر اینست که آمریکادرویتنام جنوبی و کامبوج آنچه در قوه داشت برای حفظ رژیمهای فاسد و نالایق و منحط این دو کشور یار برد و در پایان راه چاره ای جز عقب نشینی و رها

ساختن این سرزمین باقی نمانده بود، در واقع تعهدی که آمریکا در هند و چین پذیرفته بود غلط و اشتباه بود، نه خودداری از انجام این تعهد و بازگشت از کوره راهی که سرانجامی نداشت، بعضی هامیبر سند چر آمریکا گیها در اجرای تعهدات خود برای دفاع از ویتنام جنوبی و کامبوج تا آنجا پیش رفتند که در خاک ویتنام شمالی نیرو پیاده کنند و یا کشور دشمن را با سلاح اتمی مورد حمله قرار بدهند.. پاسخ این سؤال بسیار ساده است: نیروهای آمریکا در ویتنام شمالی هرگز سر نوشتی بهتر از ویتنام جنوبی نداشتند و اگر پانصد هزار سرباز آمریکائی در باتلاقهای ویتنام جنوبی کاری از پیش نبردند، یک میلیون سرباز هم برای ادامه این جنگ بی فواید در سراسر خاک ویتنام کفایت نمیکرد.

اما درباره استفاده از سلاح اتمی در جنگ ویتنام... کسانی مانند جرج والاس فرماندار نژاد پرست ایالت آلاباما آمریکا که این موضوع را مطرح میکنند، هرگز به عواقب شوم استفاده از بمب اتمی در ویتنام و مرگ میلیونها انسان بیگناه و انعکاس جهان آن اندیشیده اند؟

ارقام سخن میگویند..

جنگ سی ساله هندوچین، برای ملل این سرزمین، و همچنین برای آمریکا و فرانسه بسیار گران تمام شده است. برای پی بردن به ابعاد این جنگ بهتر است از زبان ارقام سخن بگوئیم:

• در جنگ های سی ساله هندوچین (۱۹۴۵-۱۹۷۵) جمعاً ۳۲۲۰۰۰۰۰ نفر کشته شدند که فقط ۵۶۱۰۰۰ نفر آنها آمریکائی و ۳۳۱۰۰۰ نفر فرانسوی بوده اند - بقیه، یعنی بیش از سه میلیون و یکصد هزار تن کشته شدگان این جنگ را افراد نظامی و غیر نظامی ویتنام - کامبوج - لائوس تشکیل میدهند.

• در جنگهای هندوچین، نیروی هوائی آمریکا ۷۶۰۰۰/۰۰۰ تن بمب بر روی سه کشور ویتنام و کامبوج و لائوس فروریخت. قدرت تخریبی این بمبها نزدیک به سه برابر قدرت تخریبی تمام بمبهای بودک در جنگ دوم جهانی بر روی آلمان هیتلری ریخته شد

• جنگهای سی ساله هندوچین برای آمریکا و فرانسه جمعاً ۱۷۰ میلیارد دلار خرج برداشت که در حدود ۱۵۰ میلیارد دلار آن مربوط به آمریکاهاست: از این مبلغ یکصد و چهل میلیارد دلار هزینه های نظامی و ده میلیارد دلار کمکهای اقتصادی بوده است که اگر بطور سراسرانه بین اهالی ویتنام جنوبی تقسیم میشد به هر کدام ۷۰۰۰ دلار میرسید!

• آمریکا گیها در جنگهای هندوچین ۳۷۰۰ هواپیما و بیش از ۵۰۰۰۰ هلی کوپتر و دهها هزار تانک و زره پوش و کوب و سلاحهای سنگین از دست دادند، اما خسارات و خرابیهای که بر اثر بمبارانها و عملیات نظامی بر سه کشور هندوچین وارد آمده قابل احصاء نیست و ترمیم و جبران آن دست کم به یک تلاش پینگیر ده ساله نیازمند است.

برای خود موفقیتی بسازد و تجارب تلخ این شکست را برای پی افکندن بنای یک سیاست خارجی تازه و استوار مورد استفاده قرار بدهد . البته یک دشواری بزرگ در سیاست خارجی آمریکا در شرایط فعلی عدم همکاری کنگرس با رئیس جمهوری وضعف رئیس قوه مجریه آمریکا در اعمال یک سیاست خارجی قوی است . این عارضه ای موقتی است که از زیاده رویهای نیکسون و ماجرای واترگیت و وضع استثنائی جerald فورد بعنوان نخستین رئیس جمهوری آمریکا که از طرف مردم انتخاب نشده است ناشی شده و با انجام انتخابات ریاست جمهوری آمریکا در سال ۱۹۷۶ ممکنست بر طرف گردد .

آیا حفظ يك سرزمین ویران شده و آلوده به تشعشعات مرگبار اتمی در برابر بهای گرانی چون آبرو و حیثیت بین المللی آمریکا ارزش داشت و لطمه ای که به موقعیت و اعتبار جهانی آمریکادر صورت استفاده از سلاح اتمی در ویتنام وارد میشد کمتر از امر و زب بود ؟!

اما شکست سیاسی آمریکا در هند و چین بهیچوجه دلیل آن نیست که آمریکا در آینده از اجرای تعهدات خود نسبت به کشورهای دوست بازماند ، و همانطور که همکار گرامی مامنصور لطفی در شماره گذشته « مسائل جهان » خاطر نشان کرده بود آمریکا میتواند از این شکست

بعد از هندوچین ، نوبت کجا است !

پس از سقوط ویتنام و کامبوج و تسلط کمونیستها بر لائوس ، اکنون این سؤال بر سر زبانها است که بعد از هندوچین نوبت کجا است و کمونیستها پس از تسلط کامل بر این سرزمین کجا را هدف قرار خواهند داد ؟

تایلند که در همسایگی کامبوج و لائوس قرار گرفته با قریب ۳۷ میلیون نفر جمعیت و بیش از پانصد هزار کیلومتر مربع مساحت ، نزدیکترین هدف در دسترس کمونیستها است و شورشیان کمونیست در شمال این کشور از هم اکنون دامنه عملیات خود را گسترش داده اند ، ولی دولت تایلند با درک حساسیت اوضاع و عدم توانایی آمریکا به حفظ این کشور در برابر تهاجم احتمالی کمونیستها ، سیاستی در جهت جلب دوستی همسایگان کمونیست خود در پیش گرفته و از آمریکا لیاها خواسته است که هر چه زودتر پایگاههای خود را از این کشور برچیده و ۳۳/۰۰۰ نفر نیروهای آمریکایی را از تایلند فرا خوانند .

کره جنوبی ۳۴ میلیون نفر جمعیت و قریب یکصد هزار کیلومتر مربع مساحت ممکنست حتی پیش از تایلند مورد تهاجم کمونیستها قرار بگیرد زیرا رهبران کره شمالی از هم اکنون برای تهیه مقدمات وحدت دو کره دست به تبلیغات دامنه داری زده اند و سفیر اخیر « کیم ایل سونگ » رئیس جمهوری کره شمالی به پکن نیوکه نخستین سفروی به جمهوری خلق چین بعد از جنگ کره بشمار می آید ظاهراً بمنظور جلب حمایت پکن در اجرای نقشه حمله به کره جنوبی صورت گرفته است .

آمریکا در کره جنوبی يك نیروی چهل هزار نفری دارد ، ولی این نیروها بهیچوجه برای جلوگیری از تهاجم بزرگ کمونیستها در کره کفایت نخواهد کرد ،